

บทที่ 3

ระเบียบวิธีวิจัย

การวิจัยเรื่อง “การสื่อสารของชายรักชายในการประกวดนางงามประเภทสอง: Miss ACDC” ผู้วิจัยได้ใช้วิธีการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) เพื่อศึกษาลักษณะและบทบาทของการประกวด Miss ACDC กับการสื่อสารและการสร้างอัตลักษณ์ในพื้นที่การประกวด Miss ACDC และการรับรู้อัตลักษณ์ของ Miss ACDC โดยกลุ่มชายรักชายและกลุ่มรักต่างเพศ โดยผู้วิจัยได้ศึกษาวิเคราะห์ลักษณะและบทบาทของการประกวด Miss ACDC ตลอดจนการสื่อสารในพื้นที่ของการประกวด Miss ACDC และการรับรู้อัตลักษณ์ของ Miss ACDC โดยกลุ่มชายรักชายและกลุ่มรักต่างเพศ ซึ่งแสดงให้เห็นถึงอำนาจของอัตลักษณ์กระแสหลักที่มีต่ออัตลักษณ์กระแสรอง โดยการศึกษาครั้งนี้ใช้เทคนิควิธีในการเข้าถึงข้อมูล ด้วยการศึกษวิเคราะห์จากเอกสาร เว็บไซต์ที่เกี่ยวข้องกับการประกวดนางงามและการประกวด Miss ACDC และรูปถ่ายจากการประกวด Miss ACDC และผู้วิจัยได้เข้าไปสังเกตการณ์ในพื้นที่การประกวด Miss ACDC ตลอดจนการสัมภาษณ์แบบเจาะลึก (In-depth Interview)

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

การประกวด Miss ACDC เริ่มมีการประกวดครั้งแรกขึ้นเมื่อปี 2544 และมีการประกวดเรื่อยมาจนถึงปีในล่าสุดคือ ปี 2551 รวมการจัดการประกวดมาแล้ว 8 ครั้ง ซึ่งประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ผู้วิจัยเลือกนำมาศึกษาในครั้งนี้ เป็นผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง (Stakeholder) กับการประกวด Miss ACDC โดยผู้วิจัยได้ใช้วิธีการสัมภาษณ์และการเข้าไปสังเกตจากประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ผู้วิจัยเลือกศึกษาแบ่งเป็น 3 กลุ่ม ดังนี้

กลุ่มตัวอย่างที่ 1 ผู้เข้าประกวด Miss ACDC เป็นกลุ่มชายรักชายที่มีประสบการณ์ในการเข้าประกวด Miss ACDC ซึ่งเป็นกลุ่มของผู้เข้ารหัส (encoder) กับการประกวด Miss ACDC

การเลือกกลุ่มตัวอย่างที่ 1 ผู้วิจัยได้ใช้วิธีการคัดเลือกกลุ่มตัวอย่าง 1 วิธี คือ วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง (purposive sampling) และวิธี snowball sampling เริ่มจากการใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง ซึ่งผู้วิจัยเจาะจงเลือกผู้ที่เข้าประกวด Miss ACDC ที่มีประสบการณ์ในการเข้าประกวด Miss ACDC มาแล้ว ผู้วิจัยได้สุ่มตัวอย่างด้วยวิธี snowball sampling โดยให้กลุ่มตัวอย่างที่ผู้วิจัยใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบเจาะจงนั้น ช่วยแนะนำกลุ่มตัวอย่างคนอื่น ๆ ที่มีประสบการณ์เช่นเดียวกัน

กลุ่มตัวอย่างที่ 1 นี้เริ่มจากคนแรก เม่น (Miss Flaviana Matata) ผู้เข้าประกวด Miss Tanzania ACDC 2551 พนักงานบริษัทเอกชน เป็นผู้ที่สนใจและชื่นชอบในการประกวดนางงามทั้งนางงามที่เป็นผู้หญิงแท้ ๆ และการประกวดนางงามของชายรักชาย และเม่นได้แนะนำเพื่อนร่วมการประกวดให้รู้จักเป็นคนที่สอง เอ็ม (Miss Heatririapatra nafertiti) Miss Egypt ACDC 2551 เธอได้รับตำแหน่งรองอันดับ 2 และ รางวัลรองอันดับ 1 ชุดแต่งกายประจำชาติยอดเยี่ยม ในการประกวด Miss ACDC 2551 คนที่สาม พี่แขก (นางสาว ถวายบัว ณ กลางบึง) Miss ACDC 2551 คนที่สี่ หนึ่ง มิสนาตาเลีย เฟลียแคม-จัง ผู้ได้รับตำแหน่ง Miss ACDC ประจำปี 2549 และคนที่ห้า พี่เล็ก หรือ มิสซีต้า มายัน ผู้ได้รับตำแหน่ง Miss ACDC ประจำปี 2544 โดยพี่เล็กเป็นผู้ได้รับตำแหน่งคนแรกของการประกวด Miss ACDC ซึ่งในกลุ่มตัวอย่างในกลุ่มที่ 1 นี้ ผู้วิจัยได้เลือกกลุ่มตัวอย่างนี้จากวัตถุประสงค์ของผู้เข้าประกวดที่มีความแตกต่างกัน กลุ่มตัวอย่างนี้มีทั้งที่แต่งตัวเป็นผู้ชายในชีวิตประจำวัน คือ เม่น เอ็ม พี่แขก และหนึ่ง ส่วนผู้แต่งตัวเป็นผู้หญิงในชีวิตประจำวัน คือ พี่เล็ก โดยสัมภาษณ์ข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างเกี่ยวกับประเด็นการเข้ารหัส (Encoding) ของชายรักชาย รวมไปถึงการสร้างอัตลักษณ์ผ่านพื้นที่การสื่อสาร คือ เวทีการประกวด Miss ACDC

กลุ่มตัวอย่างที่ 2 ผู้ชมการประกวด Miss ACDC ที่เป็นกลุ่มชายรักชาย เบื้องต้นผู้วิจัยได้ใช้วิธีสอบถามถึงเพศวิถีของกลุ่มตัวอย่างนี้ก่อน เพื่อเป็นแสดงถึงเพศวิถีของชายรักชาย โดยประชากรกลุ่มนี้ถือว่าเป็นกลุ่มที่ให้ความสนใจกับการประกวด Miss ACDC เป็นอย่างมาก เนื่องจากเป็นกลุ่มที่มีอัตลักษณ์ทางเพศและเป็นกลุ่มวัฒนธรรมย่อยเช่นเดียวกัน และการมีการจัดประกวด Miss ACDC เป็นการแสดงถึงอัตลักษณ์ของกลุ่มตนเองให้สังคมรับรู้

การเลือกกลุ่มตัวอย่างที่ 2 ผู้วิจัยได้ใช้วิธีเช่นเดียวกับการเลือกกลุ่มตัวอย่างที่ 1 กล่าวคือ ใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง (purposive sampling) และวิธี snowball sampling โดยเริ่มจากบุคคลที่ผู้วิจัยรู้จักคุ้นเคยเป็นการส่วนตัวมาก่อน ซึ่งเป็นผู้ที่เคยชมการประกวด Miss ACDC ต่อจากนั้นผู้วิจัยได้สุ่มตัวอย่างด้วยวิธี snowball sampling โดยให้กลุ่มตัวอย่างที่

ผู้วิจัยใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบเจาะจงนั้น ช่วยแนะนำกลุ่มตัวอย่างคนอื่น ๆ ที่มีประสบการณ์เช่นเดียวกัน

กลุ่มตัวอย่างที่ 3 ผู้ชมการประกวด Miss ACDC ที่เป็นกลุ่มรักต่างเพศ ประชากรกลุ่มนี้เป็นกลุ่มที่มีน้อยกว่าประชากรกลุ่มตัวอย่างที่ 2 โดยการมาชมการประกวด Miss ACDC นั้น อาจจะมีหลายเหตุผล เช่น ตามเพื่อนมาชม

การเลือกกลุ่มตัวอย่างที่ 3 ผู้วิจัยได้ใช้วิธีเช่นเดียวกับการเลือกกลุ่มตัวอย่างที่ 2 เป็นผู้ที่เคยชมการประกวด Miss ACDC ต่อจากนั้นผู้วิจัยได้สุ่มตัวอย่างด้วยวิธี Snowball Sampling โดยให้กลุ่มตัวอย่างที่ผู้วิจัยใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบเจาะจงนั้น ช่วยแนะนำกลุ่มตัวอย่างคนอื่น ๆ ที่มีประสบการณ์เช่นเดียวกัน

โดยกลุ่มตัวอย่างในกลุ่มที่ 2 และกลุ่มตัวอย่างในกลุ่มที่ 3 ผู้วิจัยได้สัมภาษณ์ข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างทั้งสองนี้ เกี่ยวกับประเด็นการถอดรหัส (Decoding) อัตลักษณ์ของชายรักชายในการประกวด Miss ACDC อันพื้นที่การสื่อสารของกลุ่มชายรักชายและกลุ่มผู้เข้าชมการประกวดที่มีทั้งกลุ่มชายรักชาย และกลุ่มรักต่างเพศ

นอกจากนี้ ผู้วิจัยได้เลือกศึกษาวิเคราะห์การแต่งกายในการประกวด รูปถ่าย เวทีและองค์ประกอบ และการแสดงออกทั้งที่เป็นวัจนภาษาและอวัจนภาษา ซึ่งสิ่งต่าง ๆ เหล่านี้เป็นสิ่งที่แสดงความหมาย อัตลักษณ์ของกลุ่มชายรักชาย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

การวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ใช้เทคนิควิธีในการเข้าถึงข้อมูล ด้วยการสังเกตการณ์ (Observation) ในพื้นที่การประกวด Miss ACDC ตลอดจนการสัมภาษณ์แบบเจาะลึก (In-depth Interview) ดังนั้น เครื่องมือหลักที่ใช้ในการวิจัยได้แก่

1. ผู้วิจัย มีบทบาทเป็นทั้งผู้สังเกตและผู้สัมภาษณ์
2. กล้องถ่ายรูป สำหรับบันทึกภาพการประกวด และผู้เข้าประกวด และผู้ชมการประกวด
3. เครื่องบันทึกเสียง สำหรับบันทึกการสัมภาษณ์
4. ปากกาและกระดาษ สำหรับจดบันทึกสิ่งที่ได้จากการสังเกตและการสัมภาษณ์

การเก็บรวบรวมข้อมูล

รวบรวมและวิเคราะห์ข้อมูลเบื้องต้นจากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ตลอดจนเว็บไซต์ต่าง ๆ และรูปถ่าย ที่เกี่ยวข้องกับการประกวด Miss ACDC

1. ข้อมูลจากการสังเกต (Observation) คือ การสังเกตและจดบันทึกพฤติกรรมต่างๆ ของกลุ่มตัวอย่างทั้ง 3 กลุ่ม คือ ผู้ที่เข้าประกวด Miss ACDC ผู้ชมการประกวด Miss ACDC กลุ่มชายรักชาย และผู้ชมการประกวด Miss ACDC กลุ่มรักต่างเพศ โดยผู้วิจัยได้ใช้วิธีการสังเกตการณ์ในพื้นที่การประกวด Miss ACDC กล่าวคือ ผู้วิจัยได้เข้าประกวด Miss ACDC ซึ่งจะได้พบเห็น และพูดคุยกับผู้เข้าประกวด Miss ACDC และได้พูดคุยกับผู้ชมประกวด Miss ACDC ที่เป็นกลุ่มชายรักชาย และผู้ชมประกวด Miss ACDC ที่เป็นกลุ่มรักต่างเพศได้อีกด้วย

ประเด็นที่ใช้ในการสังเกต ผู้วิจัยจะเลือกใช้เกณฑ์การสังเกต ดังนี้ ผู้เข้าประกวด Miss ACDC เครื่องแต่งกายของผู้เข้าประกวด Miss ACDC การแสดงออกในการนำเสนอตนเอง และประเทศของตนเองที่ใช้ในการประกวด ตลอดจนการตอบคำถามในการประกวด และเกณฑ์การตัดสินที่เน้นความรู้ความสามารถของผู้เข้าประกวด โดยเป็นการเข้ารหัส (Encoding) สร้างความหมายและอัตลักษณ์ให้กับกลุ่มของตนเอง และการถอดรหัสหรือตีความหมายจากการประกวดของผู้ชม และการให้สัมภาษณ์ต่อการประกวดดังกล่าว

1.1 ผู้เข้าประกวด Miss ACDC คือ ผู้ที่เป็นชายรักชายที่เข้ามาประกวด Miss ACDC ซึ่งมีทั้งกลุ่มชายรักชายที่แต่งกายเป็นผู้ชายในชีวิตประจำวัน และกลุ่มชายรักชายที่แต่งกายเป็นผู้หญิงในชีวิตประจำวัน โดยจะมีลักษณะการแสดงออกและให้ความหมายทางอัตลักษณ์ที่อาจจะแตกต่างกัน

1.2 เครื่องแต่งกายของผู้เข้าประกวด Miss ACDC คือ ชุดประจำชาติของแต่ละประเทศของผู้ที่เข้าประกวด Miss ACDC อันจะเป็นเครื่องแสดงถึงความเป็นอัตลักษณ์ความเป็นชายรักชาย

1.3 ภาษาและกิริยา ท่าทางของผู้เข้าประกวด Miss ACDC คือ การแสดงออกของผู้เข้าประกวด Miss ACDC ที่ใช้ภาษาและกิริยาท่าทางประกอบในการประกวด ซึ่งเป็นการแสดงออกอัตลักษณ์ของกลุ่มชายรักชายอีกทางหนึ่ง

1.4 ปฏิภาณไหวพริบของผู้เข้าประกวด Miss ACDC คือ การแสดงออกซึ่งความรู้ ความสามารถ ปฏิภาณไหวพริบในการตอบคำถามของผู้เข้าประกวด Miss ACDC ตลอดจนความคิดสร้างสรรค์ต่าง ๆ บนเวทีการประกวด Miss ACDC

1.5 ฉากและเวทีการประกวด Miss ACDC ซึ่งฉากและเวทีการประกวดนั้น เป็นพื้นที่ที่กลุ่มชายรักชายได้ใช้เป็นพื้นที่ต่อสู้ทางอัตลักษณ์

1.6 กระบวนการประกวดและการตัดสินการประกวด Miss ACDC โดยทั้งกระบวนการประกวดและการตัดสินนั้น เป็นอีกประการหนึ่งที่ทำให้การประกวด Miss ACDC มีความแตกต่างไปจากการประกวดนางงามทั่ว ๆ ไป

1.7 ผู้ชมการประกวด Miss ACDC ทั้งที่เป็นกลุ่มชายรักชาย และกลุ่มรักต่างเพศ คือ การรับรู้ความหมาย หรือการถอดรหัส (Decoding) ที่ผู้เข้าประกวดเข้ารหัสมาว่า สามารถรับรู้รหัส ความหมายของการประกวด Miss ACDC

2. ข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์แบบเจาะลึก (In-depth Interview) เพื่อให้ให้ความเข้าใจ และมุมมอง การนิยามตนเองและการให้คำนิยาม จากบุคคลที่ผู้วิจัยได้สัมภาษณ์ ซึ่งข้อมูลที่ได้มาจากการสัมภาษณ์นี้จะนำมาวิเคราะห์ต่อไป

การวิเคราะห์ข้อมูล

เมื่อผู้วิจัยได้ข้อมูลจากการเก็บรวบรวมข้อมูล ทั้งเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ตลอดจนเว็บไซต์ต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการประกวด Miss ACDC ข้อมูลจากการสังเกต และข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์แบบเจาะลึก ผู้วิจัยได้นำข้อมูลมาวิเคราะห์ตามเกณฑ์การวิเคราะห์ตามแนวคิดและทฤษฎีที่ใช้ในการวิเคราะห์ตามเกณฑ์ ดังต่อไปนี้

1. ลักษณะและบทบาทของการประกวด Miss ACDC คือ การแสดงออกถึงอัตลักษณ์ของกลุ่มชายรักชาย และการริ่สร้าง ความหมายใหม่ของการประกวดนางงาม ที่มีเกณฑ์การตัดสินที่เน้นความรู้ ความสามารถ สติปัญญาไหวพริบ โดยที่ผู้เข้าประกวดไม่ต้องคำนึงถึงลักษณะทางกายภาพ ที่อาจจะมีความเป็นผู้ชายอยู่ เป็นการสื่อสารของกลุ่มชายรักชายที่ต้องการแสดงออกซึ่งอัตลักษณ์ของตนเอง

2. วิธีการสร้างอัตลักษณ์ คือ การแสดงออกของกลุ่มชายรักชาย หรือการเข้ารหัส (Encoding) ของกลุ่มผู้เข้าประกวด Miss ACDC ผ่านตัวผู้เข้าประกวด Miss ACDC เอง รวมไปถึงเครื่องแต่งกาย ภาษาและกิริยา ท่าทาง ปฏิภาณไหวพริบ ตลอดจนกระบวนการประกวดและการตัดสินการประกวด ซึ่งเป็นการสร้างอัตลักษณ์ของชายรักชาย อันเป็นการแสดงถึงอำนาจของกลุ่มวัฒนธรรมย่อย ในการต่อสู้ต่อรอง หรือรวมขอมให้กับอัตลักษณ์กระแสหลักในสังคม คือ

รักต่างเพศ และอัตลักษณ์กระแสรอง คือ กลุ่มชายรักชายด้วยตัวเอง ตลอดจนการให้ความหมายและการนิยามของกลุ่มตนเอง

3. การรับรู้การแสดงออก คือ การรับรู้ความหมายของกลุ่มผู้เข้าประกวด Miss ACDC ที่เข้าร่วมที่มีทั้งผู้ชมการประกวด หรือผู้รับสาร สามารถถอดรหัส (decoding) ที่มีทั้งกลุ่มผู้ชมการประกวดกลุ่มชายรักชาย ซึ่งเป็นกลุ่มอัตลักษณ์ทางเพศเดียวกับผู้เข้าประกวด Miss ACDC และกลุ่มผู้ชมการประกวดกลุ่มผู้หญิง และผู้ชาย ซึ่งเป็นกลุ่มอัตลักษณ์ของรักต่างเพศ โดยผู้ชมการประกวดทั้ง 2 กลุ่มนี้ จะสามารถถอดรหัสของอัตลักษณ์ชายรักชายในการประกวด Miss ACDC

เมื่อวิเคราะห์ข้อมูลตามเกณฑ์ที่ผู้วิจัยได้ตั้งไว้ ผู้วิจัยนำข้อมูลจากเอกสาร งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ตลอดจนรูปถ่าย วิดีทัศน์ ข้อมูลเว็บไซต์ต่าง ๆ และข้อมูลจากการสังเกต และข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์แบบเจาะลึก นำมาวิเคราะห์กับกรอบแนวคิด ทฤษฎี เพื่อใช้ในการอธิบายลักษณะและบทบาทของการประกวด Miss ACDC ที่เป็นการรื้อสร้างความหมายใหม่ของการประกวดนางงาม ตลอดจนการสื่อสาร และการสร้างอัตลักษณ์ในพื้นที่การประกวด Miss ACDC โดยผู้เข้าประกวด Miss ACDC เป็นผู้เข้ารหัส ให้ความหมาย มีอำนาจในการนิยามตนเอง ได้แสดงอัตลักษณ์ของตนเอง เพื่อเป็นการต่อสู้ ต่อรอง กับวัฒนธรรมกระแสหลัก และวัฒนธรรมย่อยด้วยตัวเอง และการรับรู้อัตลักษณ์ของ Miss ACDC โดยกลุ่มชายรักชายและกลุ่มรักต่างเพศ ซึ่งเป็นการถอดรหัส ตีความชุดความหมายของการประกวด Miss ACDC และอำนาจที่ให้นิยามกับกลุ่มชายรักชาย

การนำเสนอข้อมูล

การนำเสนอข้อมูลของผลการวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ใช้แนวคิด ได้แก่ แนวคิดเรื่องอัตลักษณ์ และแนวคิดเรื่องวัฒนธรรมย่อย มาใช้ในการประกอบการวิเคราะห์ โดยผู้วิจัยได้นำเสนอข้อมูลในรูปแบบพรรณนาวิเคราะห์ (analytical description) โดยแบ่งข้อมูลการนำเสนอได้ ดังนี้

บทที่ 4 นำเสนอข้อมูลเกี่ยวกับลักษณะและบทบาทของการประกวด Miss ACDC ซึ่งพรรณนาถึงความเป็นมาของการประกวด Miss ACDC ตลอดจนลักษณะและบทบาทของการประกวด ตลอดจนการรื้อสร้างความหมายใหม่ของการประกวดนางงาม

บทที่ 5 นำเสนอข้อมูลเกี่ยวกับการสื่อสารและการสร้างอัตลักษณ์ในพื้นที่การประกวด Miss ACDC ซึ่งจะพรรณนาถึงผู้ที่เข้ามาประกวดในการเข้ารหัสต่อการประกวด Miss

ACDC การนิยามตนเอง และสร้างความหมายและสร้างอัตลักษณ์ของตนเอง ทั้งการต่อสู้ ต่อรอง หรือยอมยอม กับวัฒนธรรมกระแสหลัก หรือวัฒนธรรมย่อยด้วยตนเอง เพื่อให้อัตลักษณ์ของตนเองได้มีพื้นที่และตัวตนในสังคม

บทที่ 6 นำเสนอข้อมูลเกี่ยวกับการรับรู้อัตลักษณ์ของ Miss ACDC ของกลุ่มชายรักชายและกลุ่มรักต่างเพศ ซึ่งพรรณนาถึงผู้ชมการประกวด Miss ACDC ในการถอดรหัสต่อการประกวด Miss ACDC การให้คำนิยาม และการรับรู้ความหมายของอัตลักษณ์ของกลุ่มชายรักชาย และแสดงถึงอำนาจของวัฒนธรรมกระแสหลักที่มีต่อวัฒนธรรมกระแสรอง รวมไปถึงวัฒนธรรมกระแสรองด้วยตนเองอีกด้วย

บทที่ 7 สรุปผลการศึกษาจากข้อมูลการวิเคราะห์ อภิปรายผลจากการวิจัย และข้อเสนอแนะที่เป็นประโยชน์ต่องานวิจัยที่มีประเด็นใกล้เคียงต่อไปในอนาคต